

Franciscus, vredesgetuige

Franciscus van Assisi stierf in de nacht van 3 op 4 oktober 1226 en maakt zo zijn overgang (transitus) naar het eeuwige leven. Daarom viert de franciscaanse familie elk jaar op de avond van 3 oktober de transitus en op 4 oktober het feest van Franciscus. Deze vieringen zijn dit jaar speciaal omdat het nu 800 jaar geleden is dat de heilige heenging. Om die reden stelde paus Leo XIV een speciaal jubeljaar voor alle gelovigen in om het hele jaar in het teken van het voorbeeld van de man uit Assisi te stellen. De paus stelt Franciscus daarbij in de eerste plaats voor als een getuige van vrede.

In zijn gebed voor het jubeljaar tot de heilige Franciscus roept de paus de heilige aan als onze broeder die achthonderd jaar geleden de dood tegemoet ging als een man in vrede, die de deze vrede gevonden had in het kruisbeeld van San Damiano en die ongewapend de linies van oorlog en misverstand overstak. Hij vraagt er de heilige om de voorspraak de genade te bekomen voor de gelovigen om verzoeners, bruggenbouwers en vrede-stichters te worden. Dit klinkt verder in het decreet waarin het jubeljaar wordt aangekondigd, waar elke christelijke gelovige opgeroepen wordt om in het Franciscusjaar, "naar het voorbeeld van de heilige van Assisi, zelf een voorbeeld van heilig leven en een voortdurende getuige van vrede" te worden.

Krijgshaftige ambities

Franciscus wordt dus door de paus naar voren geschoven als een voorbeeld van een leven dat werkelijk vredevol is. Dit is opvallend, omdat Franciscus in zijn jonge jaren behoorlijk krijgshaftige ambities koesterde. Hij wilde ridder worden ondanks het feit dat hij niet van adel was. Uiteindelijk smelten de militaire dromen van de jonge Franciscus als sneeuw voor de zon en als gebroken mens keert hij verslagen weer na participatie aan een veldtocht opgegeven te hebben. De Franciscus die in Assisi terugkeert, heel wat illusies armer, beseft nog niet dat hij de eerste stap gezet heeft in een langzaam proces dat van hem 'de kleine arme van God' zal maken, de heilige die met dieren praat en vrede als zijn devies zal voeren.

Vredevolle instelling

Deze Franciscus die van vrede vervuld was, instrueerde dan ook zijn broeders: "In ieder huis dat zij binnengaan, zeggen zij eerst: Vrede voor dit huis." De franciscaanse missie wordt zo van het eerste begin een vredesmissie, doordat de broeders aangemoedigd worden om overal als eerste begroeting de vrede te wensen en aldus ook te verkondigen. Deze vrede die door de wereld gebracht wordt door haar overal te wensen, moet ook door de broeders uitgedragen worden. Want de vrede wensen zonder een vredevol hart kan tot niets leiden. Franciscus verwacht dan ook een vredevolle instelling van zijn broeders: "Maar zij moeten mild, vredelievend en bescheiden zijn, vriendelijk en nederig en met iedereen respectvol praten zoals dat hoort."

Wederzijds respect

Franciscus zelf voert de daad bij het woord en zal proberen de vijfde kruistocht te beëindigen door met de sultan te gaan praten. Deze haast suïcidale missie eindigt ongelofelijk genoeg in een wederzijds respect tussen Franciscus en de Egyptische sultan Malik al-Kamil. Al eindigt de oorlog er niet door, toch is de wederzijdse herkenning en erkenning van deze moslim en deze christen een mijlpaal in de geschiedenis en draagt het in zichzelf de hoop op een duurzame vrede tussen de volkeren en de godsdiensten.

Icoon van vredelievendheid

Als Franciscus in 1225, ziek en gebroken, zijn Zonnelied zingt en daarmee zijn wereldbeeld verwoordt waarin elk onderdeel van de schepping als broeder en zuster deelneemt aan een planetaire lofzang op God, dan houdt hij daarin de mensheid nog eenmaal de vrede voor. De mens die plaats heeft in zijn Zonnelied is een mens van vrede, want Franciscus dicht: "Wees geprezen, mijn Heer, door hen die omwille van uw liefde vergiffenis schenken, en ziekte en verdrukking dragen. Gelukkig wie dat dragen in vrede, want door U, Allerhoogste, worden zij gekroond." Als hij uiteindelijk in 1226 overlijdt, verlaat hij in overgave en vervuld van vrede onze oorlogszuchtige wereld als een icoon van vredelievendheid.

Francesco Magazine

Het is dus passend om Franciscus in de eerste plaats als vredesbode te gedenken. Het is ook daarom dat 'Francesco Magazine' voor haar eerste nummer het thema 'vrede' heeft gekozen. Verschillende leden van de franciscaanse familie besloten namelijk om ter ere van het achtste eeuwfeest van de transitus van haar stichter voor de eerste keer in haar recente geschiedenis een eenheidsblad uit te geven ter vervanging van de verschillende bladen die deze orden en organisaties uitgaven. Door samen te werken, samen de schouders te zetten onder 'Francesco Magazine', wil de Nederlands-Vlaamse franciscaanse familie alvast een klein steentje bijdragen in de vredesmissie van haar stichter en wat meer voldoen aan de hoop uit het gebed van de paus.

Steven Cauchie ofm